

[Maigaard.]

i landets historie, at en konge har en 25 års periode bag sig uden aktiv indblanding i det politiske liv og samfundsanliggender i øvrigt, og det kunne give anledning til et jubilæum, som i sin form var kongeligt, ordet taget i sin bredere betydning, noget med rødvin i residensstadens fontæner, øl af tønne og spidstegte okser.

Kongen er om nogen intimt forbundet med sit dynasti. Fejrer man kongen, kaster man glans over dynastiet, og mens man om kongen kan sige, at han har holdt sig fri af politik, kan man ikke sige det om prins Henrik, der ikke alene udtaler sig om politiske spørgsmål, men også vælger udpræget kontroversielle spørgsmål i sin offentlige fremtræden — spørgsmål, som for tiden deler det danske folk. Jeg tænker på prinsens udtalelse i Billed-Bladet nr. 42, hvor prinsen om fællesmarkedet siger:

„Det tilkommer ikke mig at sige det....

Det er regeringens arbejde, men jeg tror, Danmark er på vej ind i fællesmarkedet, og set ud fra mit eget synspunkt betragter jeg det som et gode for Danmark.“

Mens der for tiden føres en debat om fællesmarkedsspørgsmålet her i landet, er udtalelser af denne art ikke i overensstemmelse selv med de minimumsforventninger, man må nære, når det drejer sig om medlemmer af den kongelige familie, og hermed træder den eneste grund, der kunne være til nogen jubel, i baggrunden.

Dette så meget mere, som formen, budgetministeren har valgt, dette med guldmønten, er undersåttelig og forherligende, gammeldags og utidssvarende som den institution, der skal fejres. Man kunne fremføre, at der var numismatiske grunde til udstedelsen, eller at den var motiveret i valutariske hensyn, idet man ønskede at få cold cash i statskassen ved at udstede en sådan mønt, ganske som lande som Østrig og Finland gør det. Men så kunne man rejse spørgsmålet, hvorfor det kun er kongelige begivenheder, der giver anledning til, at særlige mønter udmøntes.

Jeg tror, budgetministeren er enig med mig i, at der er grund til at slå en guldmønt den dag, det slås fast, at Danmark ikke kommer i fællesmarkedet, og jeg er overbevist om, at han ved denne anledning vil få mit partis fulde støtte hertil ...

Formanden: Man skal helst holde sig til dagsordenen.

Maigaard: Jeg påpeger også, at de veldædige midler, som kongen kan anvende efter forslaget, kunne anvendes sikrere og med større styring og demokratisk kontrol, hvis de blev brugt fra en anden vinkel. Endelig vil jeg godt pege på, at fordelingen af midlerne er diskutabel, hvorfor mit parti må bede om en udvalgsbehandling af spørgsmålet.

En del af pressen har haft sin spas med at meddele, at SF i de sidste måneder gang efter gang har været på sammenbruddets og sprængningens rand. Jeg kan meddele, at vi har det alt godt. De siddende republikanere, de stående republikanere og de høflige republikanere — altså de tre grupper, som partiet omfatter — holder i denne forbindelse sammen om at stemme republikansk.

Erhard Jakobsen: Min første bemærkning skal være, at det forekommer mig at være en helt ny praksis i et parlament, at man som begrundelse for eventuelt ikke at gå med til et lovforslag anfører, at en kongelig person har udtalt sig om et eller andet. Må jeg i den anledning sige, at det ville være mig særdeles forståeligt, hvis en og anden kongelig person en gang imellem kunne føle trang til at udtale sig, når man tænker på, hvad de forskellige medlemmer af kongehuset udsættes for dag ud og dag ind af modige borgere, herunder politikere, som udmærket godt ved, at ingen af dem kan svare. Derfor er det meget, meget nemt at rette nogle voldsomme angreb, som er ganske ufarlige.

Må jeg dernæst sige, at jeg er helt sikker på, at med dette forslag imødekommer vi et ønske i meget, meget vide kredse i befolkningen, som elsker alt det gammeldags, elsker alle de gamle traditioner, når bare de ved, at ingen af disse traditioner gør indgreb i de rettigheder, som det danske folkestyre har — og vi kan alle sammen være enige om, at det gør de jo ikke.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg vil gerne takke de fleste af ordførerne for den tilslutning, de har givet til lovforslaget. Der er udtrykt ønske om ud-